

РЕШЕНИЕ

№ 2881

гр. София, 12.06.2020 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, III КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ,
в публично заседание на 15.05.2020 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Десислава Корнезова

ЧЛЕНОВЕ: Боряна Петкова

Полина Величкова

при участието на секретаря Илияна Тодорова и при участието на прокурора Десислава Кайнакчиева, като разгледа дело номер **1417** по описа за **2020** година докладвано от съдия Боряна Петкова, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.285, ал.1 от Закона за изпълнение на наказанията и задържането под стража (ЗИНЗС) във вр. с Глава дванадесета от Административнопроцесуалния кодекс (АПК).

Образувано е по касационна жалба на адв. С. Х., като пълномощник на А. П. Г., срещу РЕШЕНИЕ №5659/03.10.2019г. по адм. дело №5241/2017г. на АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С. -град, Първо отделение, 15^{-ти} състав.

Касаторът претендира за неправилност на обжалваният съдебен акт, като постановен в нарушение на материалния закон и необоснованост – касационно основание по чл.209, ал.3 АПК. Поддържа, че посегателството върху личността на лишения от свобода е извършено в период, в който Г. е изтърпявал наказанието си, поради което са налице предпоставките от фактическия състав на чл.1, ал.1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди (ЗОДОВ) и чл.284, ал.1 ЗИНЗС за ангажиране на отговорността на Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ (ГДИН). Счита, че първостепенният съд не е отчел факта, че бездействието на длъжностните лица от Затворническото общежитие от открит тип (З.) „С.“ е довело до възможността за саморазправа между лишените от свобода. Прави искане да бъде отменено обжалваното съдебно Решение и вместо него по същество на спора да бъде уважен предявеният иск и ответникът ГДИН да бъде осъден да заплати претендираното обезщетение. Претендира за разноски.

Ответникът ГЛАВНА ДИРЕКЦИЯ „ИЗПЪЛНЕНИЕ НА НАКАЗАНИЯТА“, представляван от главния директор, оспорва жалбата. В писмен отговор и чрез процесуалния си представител юрк. В. поддържа, че оспорваното съдебно Решение е правилно и не са налице сочените касационни основания за отмяна. Претендира разности за юрисконсултско възнаграждение.

Прокуратурата на РБългария, представлявана от прокурор К. от Софийска градска прокуратура, дава мотивирано заключение за неоснователност на касационната жалба.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С. - град, като взе предвид наведените касационни доводи, извърши проверка на обжалваното съдебно Решение, съобразно чл.218, ал.2 АПК и след като прецени събраните доказателства, приема от правна страна следното: Касационната жалба е подадена в срока по чл. 211 АПК и е ПРОЦЕСУАЛНО ДОПУСТИМА, но разгледана по същество е НЕОСНОВАТЕЛНА, поради следните съображения:

Производството пред АССГ е образувано по предявения от А. П. Г. иск с правно основание чл.284 ЗИНЗС във вр. с чл.1, ал.1 ЗОДОВ, срещу Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“, за заплащане на обезщетение за неимуществени вреди в размер на 10 000 (десет хиляди) лева, претърпени от противоправно бездействие на служители на З. „С.“, в резултат на което ищецът е получил травматични увреждания при инцидент на 25.02.2015г., болки и страдания за периода от 25.02.2015г. до 01.12.2015г., заедно със законната лихва върху претендираната сума, от датата на инцидента до окончателното изплащане на обезщетението.

С обжалваното Решение №5659/03.10.2019г. по административно дело №5241/2017г. решаващият състав на АССГ е отхвърлил предявения от Г. иск като неоснователен.

За да постанови този резултат, съдът е приел, че по делото не е установено конкретно бездействие на служител на затворническата администрация, противоречащо на конкретна правна норма, в исковия период, тъй като липсва нормативно задължение в ЗИНЗС и ППЗИНЗС за непрекъснат контрол, спрямо поведението на лишените от свобода в затворническите места от открит тип.

Решението е правилно.

Пред касационната инстанция не са ангажирани нови писмени доказателства по смисъла на чл. 219, ал. 1 АПК, поради което и на основание чл. 220 АПК се приемат за доказани фактите, така, както са установени от АССГ, 15^{ти} състав.

Съгласно разпоредбата на чл.284, ал.1 ЗИНЗС държавата отговаря за вредите, причинени на лишени от свобода или задържани под стража от специализираните органи по изпълнение на наказанията в резултат на нарушения по чл.3, който в своята ал.1 предвижда, че тези лица не могат да бъдат подлагани на изтезания, на жестоко, нечовешко или унижително отношение. Според чл.3, ал.2 ЗИНЗС, за нарушение на ал.1 се смята и поставянето в неблагоприятни условия за изтърпяване на наказанието лишаване от свобода или задържането под стража, изразяващи се в липса на достатъчно жилищна площ, храна, облекло, отопление, осветление, проветряване, медицинско обслужване, условия за двигателна активност, продължителна изолация без възможност за общуване, необоснована употреба на помощни средства, както и други подобни действия, бездействия или обстоятелства, които уронват човешкото достойнство или пораждат чувство на страх, незащитеност или малоценност, действия или бездействия на техни органи и длъжностни лица при или по повод извършване на административна дейност.

Законът забранява осъдените да бъдат подлагани на изтезания, на жестоко и унижително отношение и задължава държавата да им осигури от една страна условия за изтърпяване на наложено им наказание, съобразени с уважението към човешкото достойнство, от друга - начинът и методът на изпълнение на наказанието да не ги подлага на страдание или трудности от степен над неизбежното ниво на страдание, присъщо на задържането.

За да бъде приета основателност на иска за вреди с правно основание чл.284, ал.1 ЗИНЗС, следва кумулативно да бъдат доказани: акт, действия и/или бездействие на специализираните органи по изпълнение на наказанията, с които се нарушава чл.3 от закона и настъпила, в резултат на нарушението неимуществена вреда в правната сфера на ищеца, която се предполага до доказване на противното по силата на оборима презумпция, въведена с разпоредбата на чл.284, ал.5 ЗИНЗС.

В конкретния случай е безспорно установено, че на 25.02.2015г., касаторът Г., изтърпяващ наказание „лишаване от свобода“ е бил на работа в мандрата при З. „С.“. Около 19,20 ч. е възникнало сбиване между Г. и лишените от свобода Х. С. и Г. Сиромашки. Х. С. нанесъл на Г. удар с юмрук по лицето, в следствие на което последният получил разкъсно-контузна рана в дясната слепоочна област. Пострадалият лично уведомил за случилото се дежурния и поискал медицински преглед. Своевременно по телефона е уведомен и инспектор надзорно-охранителна дейност в З. „С.“.

Дежурният надзирател снел обяснения от всички лишени от свобода, изброени като свидетели по случая. Извършил и проби за употреба на алкохол, които показали отрицателни резултати. Касаторът е конвоиран до МБАЛ за преглед, след което към 23,50 ч. е върнат в общежитието. На следващия ден лишеният от свобода е бил освидетелстван от съдебния лекар д-р Ш., който издал Съдебномедицинско удостоверение №147/ 2015г.

На 05.03.2015г. началникът на Затвора П. издал Заповед №298, с която на ищеца е наложено дисциплинарно наказание 7 денонощия изолиране в наказателна килия условно за срок от 2 месеца за това, че на 25.02.2015г. в З. „С.“ Г. е предизвикал скандал (сбиване) с лишения от свобода Г. Сиромашки и с това е създал напрежение в общежитието, като и ударил шамар на Сиромашки. Със Заповед №299/05.03.2015г. на началника на Затвора С. спрямо Г. М. Сиромашки е наложено дисциплинарно наказание изолиране в наказателна килия за 14 денонощия затова, че на 25.02.2015г. в 19,30 ч. в столовата на З. Сиромашки е нанесъл удари на Г. вследствие на което последният е получил травми в областта на лицето.

Правилен е изводът на първоинстанционния съд изведен от установените факти, че в случая не са налице законовите предпоставки, обуславящи пълната или частична основателност на предявения иск за претърпени неимуществени вреди, произтичащи от бездействие на служител на ответника при/по повод/след инцидента на 25.02.2015г.

Обосновано съдът е заключил, че затворническата администрация не е бездействала незаконосъобразно, неосигурявайки на лишените от свобода и в частност на касатора Г. постоянен надзор от дежурния надзорно-охранителен състав. Видно от разпоредбите на чл.72, ал.1 ЗИНЗС и чл.71а, ал.1 Правилника за прилагане на Закона за изпълнение на наказанията и задържането под стража, режимът в затворнически общежития от открит тип се характеризира със смекчен надзор и с възможност на осъденото лице да осъществява работа извън затворническото общежитие, както и със свободен достъп, без заграждения до посетителите му, при

свиждане. Лишените от свобода могат да се движат в района на затворническото общежитие от открит тип самостоятелно или на групи без придружител. От анализа на съдържанието на посочените нормативни актове се налага извод, че за надзорно-охранителния състав при затворническото общежитие от открит тип не съществува нормативно задължение да осигурява на лишените от свобода непрекъснат надзор в района на затворническото общежитие от открит тип. По тази причина към момента на инцидента съставът на наряда в затворническото общежитие е от трима надзиратели: един дежурен командир на отделение и двама постови надзиратели. С оглед горното, не е възможно да бъде направен извод за осъществено бездействие от страна на администрацията на З. „С.“, довело до възможността за саморазправа между лишените от свобода. Напротив, видно от събраните по делото доказателства администрацията на З. „С.“ е предприела всички необходими действия за разследване на инцидента и установяване на нарушителя, непосредствено след постъпване на данни за случилото се.

Липсата на незаконосъобразно бездействие е достатъчно основание за отхвърляне на иска без да се изследват останалите елементи от отговорността на държавата по специалния закон, тъй като отсъствието на която и да е от кумулативно изискуемите предпоставки на законовия текст води до отхвърляне на иска, като неоснователен.

По изложените доводи настоящият решаващ състав приема, че касационната жалба е неоснователна, а обжалваното съдебно Решение на АССГ следва да бъде потвърдено. Ответникът претендира разноски за юрисконсултско възнаграждение. Съгласно приложимата специална норма на чл.286, ал.2 ЗИНЗС когато искът се отхвърли изцяло, съдът осъжда ищеца да заплати разноските по производството. Разноските се заплащат от ищеца и при оттегляне на иска изцяло или при отказ от иска изцяло. От анализа на цитираната норма следва извод, че в производството по чл.284 и сл. ЗИНЗС ищецът дължи разноските, свързани с производството – за държавни такси, експертизи и т.н., но не и за адвокатски и юрисконсултски възнаграждения, независимо от това дали ответникът е бил представляван по делото. По изложените доводи на ответника не се присъждат разноски.

Така мотивиран и на основание чл.221, ал.2 АПК Административен съд София-град, III^{-ти} Касационен състав,

РЕШИ

ОСТАВЯ В СИЛА РЕШЕНИЕ №5659/03.10.2019г. по адм. дело №5241/2017г. на АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С. -град, Първо отделение, 15^{-ти} състав.

Решението е окончателно и не подлежи на обжалване или протест.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: 1.

2.

